

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN

Diyarbakır Milletvekili

İnsan Hakları Derneği (İHD) Diyarbakır Şubesi tarafından açıklanan 2026 yılının ilk altı ayına ilişkin Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi insan hakları ihlalleri verilerine göre, bölgede en az 1.804 hak ihlali tespit edilmiştir. İHD, söz konusu verilerin şubelere yapılan başvurular, saha izleme çalışmaları, basına ve açık kaynaklara yansıyan bilgiler üzerinden oluşturulduğunu ve yalnızca tespit edilebilen vakaları kapsadığını belirtmiştir. Açıklanan verilere göre, 2026 yılının ilk altı ayında 652 kişi gözaltına alınmış, 123 kişi tutuklanmış ve 161 ev baskını gerçekleştirilmiştir. İHD ayrıca 38 kadın, 11 erkek ve 10 çocuk olmak üzere 59 kişinin şüpheli şekilde yaşamını yitirdiğini açıklamıştır. İşkence ve kötü muamele başlığı altında toplam 77 vakanın kayda geçirildiği, düşünce ve ifade özgürlüğü kapsamında 368 kişi hakkında soruşturma yürütüldüğü belirtilmiştir. Aynı dönemde 21 toplantı ve gösteriye müdahale edildiği ve 4 toplantı ve gösteri yasağı kararı alındığı aktarılmıştır.

İHD'nin 2025 yılının ilk altı ayına ilişkin açıkladığı verilerde ise bölgede toplam 1.820 hak ihlali kayda geçirilmiştir. Birbirini izleyen iki döneme ilişkin veriler, özellikle kişi özgürlüğü ve güvenliği, işkence ve kötü muamele yasağı, düşünce ve ifade özgürlüğü ile toplantı ve gösteri hakkı alanlarında yaşanan sorunların devam ettiğine ilişkin ciddi iddialar ortaya koymaktadır.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınızın kayıtlarına göre 1 Ocak-30 Haziran 2026 tarihleri arasında Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi illerinde kaç kişi gözaltına alınmıştır? Bu kişilerin illere göre dağılımı nedir?
2. Aynı dönemde bölge illerinde kolluk kuvvetleri tarafından kaç konutta arama gerçekleştirilmiştir? İHD tarafından açıklanan 161 ev baskınına ilişkin Bakanlığınızın kayıtları nelerdir?
3. İHD tarafından 38'i kadın, 11'i erkek ve 10'u çocuk olmak üzere 59 kişinin şüpheli şekilde yaşamını yitirdiğinin açıklanmasına ilişkin Bakanlığınızın kayıtlarında kaç vaka bulunmaktadır? Bakanlığınızın görev alanına giren bu vakalardan kaç hakkında idari inceleme veya soruşturma yürütülmüştür?

4. 2026 yılının ilk altı ayında bölge illerinde kolluk görevlileri hakkında işkence, kötü muamele veya orantısız güç kullanıldığı iddiasıyla kaç başvuru ve şikayet yapılmıştır? Bu iddialar nedeniyle kaç kolluk personeli hakkında idari soruşturma başlatılmış, kaçına disiplin cezası verilmiştir?
5. Aynı dönemde bölge illerinde toplantı, gösteri, yürüyüş ve basın açıklamalarına yönelik kaç kolluk müdahalesi gerçekleştirilmiştir? Bu müdahalelerde kaç kişi gözaltına alınmış ve kaç kişi yaralanmıştır?
6. 1 Ocak-30 Haziran 2026 tarihleri arasında bölge illerindeki valilikler ve kaymakamlıklar tarafından toplantı, gösteri, yürüyüş, basın açıklaması ve benzeri etkinliklere ilişkin kaç yasaklama veya kısıtlama kararı verilmiştir? Bu kararların illere, sürelerine ve gerekçelerine göre dağılımı nedir?
7. İHD'nin 2025 ve 2026 yıllarının ilk altı aylarına ilişkin açıkladığı veriler karşılaştırıldığında gözaltı ve ev baskını sayılarında görülen artışın nedenlerine ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bir değerlendirme bulunmakta mıdır?
8. İnsan hakları örgütleri tarafından raporlanan hak ihlali iddialarının Bakanlığınızın kayıtlarıyla karşılaştırılması, incelenmesi ve sonuçlarının kamuoyuyla paylaşılmasına yönelik bir izleme mekanizması bulunmakta mıdır?
9. İşkence ve kötü muamele iddialarının önlenmesi, kolluk faaliyetlerinde insan hakları standartlarının güçlendirilmesi ve ihlal iddialarının etkili biçimde soruşturulması amacıyla 2026 yılında hangi idari tedbirler alınmıştır?
10. Kürt meselesinin demokratik ve barışçıl çözümüne yönelik sürecin devam ettiği mevcut dönemde, ifade ve örgütlenme özgürlüğü ile toplantı ve gösteri hakkının güvence altına alınması ve demokratik siyaset alanının güçlendirilmesi amacıyla Bakanlığınızca yürütülen veya planlanan çalışmalar nelerdir?